

**KAZIMIERO SIMONAVIČIAUS UNIVERSITETO
REKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL KAZIMIERO SIMONAVIČIAUS UNIVERSITETO AKADEMINĖS ETIKOS KOMISIJOS VEIKLOS
APRAŠO PATVIRTINIMO**

2024 m. kovo 27 d. Nr. V-004
Vilnius

Vadovaudamasi Kazimiero Simonavičiaus universiteto statuto, patvirtinto „Kazimiero Simonavičiaus universiteto“, UAB raštišku vienintelio akcininko 2024 m. sausio 22 d. sprendimu Nr. 2, 6.2.3 papunkčiu ir atsižvelgdama į Rekomendacijų mokslo ir studijų institucijoms dėl akademinės etikos kodeksų rengimo, priėmimo ir įgyvendinimo, patvirtintų Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus 2020 m. rugpjūčio 25 d. įsakymu Nr. V-38, IX skyriaus nuostatas,

t v i r t i n u Kazimiero Simonavičiaus universiteto akademinės etikos komisijos veiklos aprašą (pridedama).

Rektorė

prof. dr. Jolanta Bieliauskaitė

PATVIRTINTA
Kazimiero Simonavičiaus universiteto
Rektoriaus 2024 m. kovo 27 d. įsakymu
Nr. V-004

KAZIMIERO SIMONAVIČIAUS UNIVERSITETO AKADEMINĖS ETIKOS KOMISIJOS VEIKLOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kazimiero Simonavičiaus universiteto akademinės etikos komisijos veiklos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja Kazimiero Simonavičiaus universiteto (toliau – Universitetas) akademinės etikos komisijos (toliau – Komisija) sudarymą, kompetenciją ir veiklos organizavimą.
2. Komisija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Universiteto statutu, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu, Universiteto akademinės etikos kodeksu (toliau – Akademinės etikos kodeksas), kitais Lietuvos Respublikos ir Universiteto teisės aktais bei Aprašu. Komisija savo veikloje *mutatis mutandis* taip pat gali vadovautis kitais dokumentais (pvz., Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus patvirtintais dokumentais, gerosiomis mokslinėmis praktikomis).

II SKYRIUS KOMISIJOS SUDARYMAS IR SUDĖTIS

3. Komisija sudaroma iš ne mažiau kaip 5 (penkių) narių: 2 dėstytojų ir (ar) tyrėjų, 1 administracinio darbuotojo, 2 studentų ar alumni (toliau – studentai) atstovų. Jeigu reikia, Komisijos nariu taip pat gali būti *ad hoc* principu skiriamas pagal pranešimo pobūdį atitinkamą dalykinę kompetenciją turintis asmuo (pvz., socialinis partneris, ekspertas). Konkretus asmuo *ad hoc* principu skiriamas Komisijos pirmininko sprendimu.
4. Komisiją sudaro pirmininkas, jo pavaduotojas ir nariai. Komisijos pirmininką, pavaduotoją ir jo narius (išskyrus studentų atstovus) skiria administracinių (akademiinių) padalinių vadovai. Studentų atstovus į Komisiją skiria ir atšaukia Universiteto Studentų atstovybė savo nustatyta tvarka.
5. Komisijos nariais negali būti skiriami Universiteto valdymo organų nariai, Senato sudarytų nuolatinių komisijų ir komitetų nariai.
6. Komisija tvirtinama Universiteto rektoriaus (toliau – Rektorius) įsakymu.
7. Komisijos narių teisės yra lygios, išskyrus atvejį, kai vadovaujantis Aprašu Komisijos pirmininko balsas (jam nesant – posėdžio pirmininkas) yra lemiamas.
8. Du Komisijos nariai, išskyrus studentų atstovus, skiriami 3 metų kadencijai, vienas Komisijos narys, išskyrus studentų atstovus, – 2 metų kadencijai, du studentų atstovai – 1 metų

kadencijai. Komisijos nariai gali eiti pareigas ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės, nepriklausomai nuo jos trukmės.

9. Nauja Komisija turi būti sudaroma likus ne daugiau kaip 1 (vienam) mėnesiui iki esamos Komisijos kadencijos pabaigos ir pradeda eiti pareigas pasibaigus jos kadencijos laikui. Nauja Komisija taip pat gali būti sudaroma esant kitoms svarbioms aplinkybėms.
10. Komisijos nariais gali būti skiriami nepriekaištingos reputacijos asmenys. Nepriekaištingai reputacijai keliami reikalavimai nustatyti Mokslo ir studijų įstatyme.
11. Asmenys, tapę Komisijos nariais, turi pasirašyti konfidencialumo pasižadėjimą ir nešališkumo deklaraciją (priedas).
12. Komisijos narys gali būti atšaukiamas iš šių pareigų nesibaigus kadencijos laikui, jei pažeidė akademinę etiką ar padarė kitą teisės ar moralės normų pažeidimą, nederantį su Komisijos nario pareigomis. Sprendimą dėl Komisijos nario, išskyrus studentų atstovus, atšaukimo iš šių pareigų priima Rektorius. Papildomus studentų atšaukimo iš Komisijos narių pagrindus ir tvarką gali nustatyti Universiteto Studentų atstovybė.
13. Komisijos nariui išėjus iš darbo Universitete, arba pateikus prašymą dėl atsistatydinimo jį paskyrusiam administraciniam (akademiniam) padaliniui, arba jį atšaukus vadovaujantis Aprašo 12 punktu, Aprašo nustatyta tvarka likusiai kadencijos daliai paskiriamas naujas Komisijos narys.
14. Komisijos veiklai reikiamas materialines ir organizacines sąlygas užtikrina Rektorius.

III SKYRIUS KOMISIJOS VEIKLOS SRITIS

15. Komisija nagrinėja šiuos pranešimus dėl galimų akademinės etikos pažeidimų:
 - 15.1. pranešimus dėl Universiteto darbuotojų, studentų, klausytojų galimų šiurkščių akademinės etikos pažeidimų, kurie būtų pagrindas panaikinti asmeniui suteiktą kvalifikacinį / mokslo laipsnį (kartu ir atitinkamą diplomą) ar laipsnio nesuteikiančių studijų baigimo ir (ar) įgytos kvalifikacijos patvirtinimą (kartu ir atitinkamą pažymėjimą), ar pedagoginį vardą;
 - 15.2. pranešimus dėl Universiteto darbuotojų, studentų, klausytojų kitų galimų akademinės etikos pažeidimų.
16. Pranešimai dėl Universiteto valdymo organų narių, administracinių akademinų padalinių vadovų veiksmų, galimai pažeidžiančių akademinę etiką, Universitete nenagrinėjami ir visa turima informacija perduodama pagal kompetenciją nagrinėti kitai institucijai (pvz., akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriui, Lietuvos Respublikos lygių galimybių kontrolieriui, žurnalistų etikos inspektoriui).
17. Komisija turi teisę pradėti tyrimą savo iniciatyva.
18. Komisija svarsto pasiūlymus tobulinti Akademinės etikos kodeksą arba pati inicijuoja jo papildymus ar pataisas. Komisija teikia siūlymus Rektoriui dėl akademinės etikos puoselėjimo, apibendrintą informaciją Universiteto bendruomenei ir kitoms institucijoms akademinės etikos klausimais, supažindina Universiteto bendruomenę su naujausiomis

tendencijomis ir pokyčiais, reguliariai vykdo bendruomenės šviečiamąją ir prevencinę veiklą akademinės etikos srityje.

19. Komisija pagal kompetenciją turi teisę teikti duomenis apie savo veiklą Universitete akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriui, teisės aktų nustatyta tvarka Universiteto darbuotojų ir studentų duomenis – kitoms institucijoms.
20. Komisija kartą per metus, ne vėliau kaip iki kiekvienų metų sausio 31 d., skelbia Komisijos metinės veiklos ataskaitą už praėjusius metus.

IV SKYRIUS

KOMISIJS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

21. Pagrindinė Komisijos veiklos forma – posėdžiai. Komisija gali savo veiklą organizuoti ir kitais būdais.
22. Komisijos posėdžius kviečia ir jiems vadovauja Komisijos pirmininkas. Komisijos pirmininkui nusišalinus dėl 23 punkte numatytų aplinkybių, posėdį šaukia ir jam vadovauja Rektoriaus paskirtas kitas Komisijos narys. Komisijos pirmininkui negalint dalyvauti posėdyje dėl objektyvių priežasčių, posėdį šaukia ir jam vadovauja Komisijos pirmininko paskirtas kitas Komisijos narys.
23. Komisijos narys turi pareigą nusišalinti nuo posėdyje svarstomų klausimų esant bent vienai iš šių aplinkybių:
 - 23.1. sprendžiamas klausimas yra tiesiogiai susijęs su pačiu Komisijos nariu;
 - 23.2. sprendžiamas klausimas yra susijęs su asmenimis, su kuriais Komisijos narys yra susijęs artimos giminystės arba svainystės ryšiais;
 - 23.3. sprendžiamas klausimas yra susijęs su asmenimis, su kuriais Komisijos narys yra susijęs santuokos, partnerystės ar rūpybos ryšiais;
 - 23.4. Komisijos narys, jo sutuoktinis (sugyventinis) arba jo artimieji giminaičiai yra tiesiogiai ar netiesiogiai suinteresuoti klausimo sprendimo baigtimi;
 - 23.5. yra kitų aplinkybių, kurios kelia abejonių dėl Komisijos nario nešališkumo (pvz., gaunamos bet kokios rūšies pajamos iš ginčo šalių ar su jomis susijusių šalių).
24. Pranešimai Komisijai gali būti pateikti ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo tos dienos, kurią galimas akademinės etikos pažeidimas buvo padarytas ar paaiškėjo. Šis terminas, esant svarbioms termino praleidimo priežastims ir motyvuotam pareiškėjo prašymui, Komisijos sprendimu gali būti atnaujintas, jeigu nuo galimo akademinės etikos pažeidimo padarymo ar paaiškėjimo nepraėjo daugiau nei šeši mėnesiai.
25. Pranešimai Komisijai yra teikiami per E. pristatymo sistemą (<https://epristatymas.lt/>) ar el. paštu ksu@ksu.lt šiais būdais:
 - 25.1. pasirašyti ir nuskanuoti;
 - 25.2. pasirašyti kvalifikuotu elektroniniu parašu.
26. Pranešimuose turi būti:
 - 26.1. nurodytas pareiškėjo vardas, pavardė, užimamos pareigos arba padalinys, kuriame dirba / studijų programa, kurioje studijuoja pareiškėjas, Universiteto suteikto elektroninio pašto

- (jei jis nėra suteiktas – kito pareiškėjo naudojamo elektroninio pašto) adresas, telefono numeris;
- 26.2. apibūdintas galimas akademinės etikos pažeidimas;
- 26.3. nurodyta bei pridėta turima informacija ar nurodytos aplinkybės, patvirtinančios akademinės etikos pažeidimo padarymo faktą;
- 26.4. konkretus pareiškėjo prašymas;
- 26.5. pareiškėjo parašas (pasirašytas ir nuskanuotas arba kvalifikuotas elektroninis parašas).
27. Anoniminiai ir Aprašo 26 punkto reikalavimų neatitinkantys pranešimai nesvarstomi. Komisija turi teisę gražinti pranešimą pareiškėjui trūkumams pašalinti per Komisijos nurodytą protingą, ne trumpesnę nei 5 darbo dienų terminą.
28. Komisija privalo išnagrinėti gautą pranešimą ir priimti sprendimą ne vėliau kaip per 40 darbo dienų nuo jo gavimo ir užregistravimo Universitete nustatyta tvarka. Į šiame punkte nurodytą terminą nėra įskaičiuojami Universiteto teisės aktuose numatyti studentams ar darbuotojams suteikiamų reguliarių atostogų laikotarpis.
- 28.1. Dėl pranešimo aplinkybių sudėtingumo (pvz., dėl galimo akademinės etikos pažeidimo mokslinėje veikloje ir (ar) mokslo sklaidoje, ginčo šalies prašymo pratęsti informacijos, paaiškinimų ir juos pagrindžiančių dokumentų pateikimo terminą, skundžiamų veiksmų tęstinio pobūdžio, atsiradus kitoms tyrimo terminui įtakos turinčioms aplinkybėms) arba dėl to, kad nagrinėjant pranešimą prireikia gauti papildomos informacijos, pranešimo nagrinėjimo ir sprendimo priėmimo terminas gali būti pratęstas ne daugiau kaip 40 darbo dienų.
29. Komisijos posėdžiai yra uždari. Komisijos posėdyje Komisijos kvietimu turi teisę dalyvauti ginčo šalys. Komisija ginčo šalių prašymu ar savo iniciatyva turi teisę kviešti posėdyje dalyvauti ir kitus asmenis.
30. Universiteto bendruomenės nariai, dėl kurių gautas pranešimas, yra informuojami apie jo turinį. Komisija gali priimti sprendimą informuodama apie kreipimosi turinį neatskleisti pareiškėjo asmens kitai šaliai, nurodydama tokio sprendimo pagrindą (pvz., taikydama pranešėjo apsaugos priemones).
31. Komisijos pirmininko pasirašytas ir Universiteto teisės aktų nustatyta tvarka užregistruotas sprendimas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo jo priėmimo el. paštu ksu@ksu.lt yra išsiunčiamas ir yra laikomas įteiktu kitą dieną po išsiuntimo. Sprendimas gali būti pasirašytas ir elektroniniu parašu. Sprendimas ar informacija apie sprendimą pateikiama:
- 31.1. Universiteto bendruomenės nariui, dėl kurio veiksmų priimtas sprendimas, pateikiamas nenuasmenintas;
- 31.2. pareiškėjui, kuriam sprendimas turi tiesioginį poveikį (galimai pažeidė jo teises ir teisėtus interesus), pateikiamas nenuasmenintas;
- 31.3. pareiškėjui, kuriam sprendimas neturi tiesioginio poveikio (neskundė jo galimai pažeistų teisių ir teisėtų interesų), pateikiama informacija apie priimtą sprendimą.
32. Kai Komisija sprendime pateikia rekomendacijas, Komisija su sprendimu supažindina subjektus, kuriems rekomendacijos yra adresuojamos.

33. Sprendimas ar informacija apie sprendimą pateikiama tokiu būdu, koku buvo gautas pranešimas.
34. Komisija pranešimus nagrinėja vadovaudamasi nešališkumo, objektyvumo, teisingumo, veiklos laisvės, savarankiškumo, lygiateisiškumo, nediskriminavimo ir konfidencialumo principais. Komisija privalo sudaryti ginčo šalims galimybę būti išklaustyoms. Ši teisė Komisijos sprendimu gali būti realizuota raštu arba žodžiu.
 - 34.1. Komisija taip pat gali kreiptis į kitus pranešimo aplinkybių įvertinimui reikšmingus asmenis ir institucijas. Komisija savo darbe gali naudotis įvairiomis informacinėmis sistemos (pvz., registrais, duomenų bazėmis, tekstų sutapčių nustatymo programomis, transkribavimo priemonėmis, dirbtiniu intelektu grįstas technologijas).
 - 34.2. Universiteto bendruomenės nariai, į kuriuos kreipiasi Komisija siekdama išsamiai ir objektyviai išsiaiškinti pranešime išdėstytas aplinkybes, privalo Komisijai pateikti visą jiems žinomą informaciją ir turimus dokumentus (duomenis).
 - 34.3. Komisija Aprašo 34.1 ir 34.2 papunkčiuose numatytais atvejais privalo užtikrinti konfidencialios informacijos apsaugą.
35. Komisijos posėdžio metu daromas garso įrašas, kurio pagrindu rengiamas Komisijos posėdžio protokolas. Komisijos posėdžio protokolą pasirašo Komisijos pirmininkas (jam nesant – posėdžio pirmininkas). Komisijos posėdžių garso įrašai sunaikinami po 30 kalendorinių dienų nuo atitinkamų Komisijos posėdžių protokolų pasirašymo. Komisijos posėdžių protokolai Universitete saugomi 3 metus.
36. Tyrimai savo iniciatyva atliekami tokia pačia tvarka kaip nagrinėjant pranešimus.

V SKYRIUS

KOMISIJOS SPRENDIMAI

37. Išnagrinėjusi pranešimą, Komisija:
 - 37.1. konstatuoja akademinės etikos pažeidimo ar šiurkštaus akademinės etikos pažeidimo buvimo arba nebuvimo faktą;
 - 37.2. konstatavusi, kad atitinkami veiksmai buvo artimi akademinės etikos pažeidimui, rekomenduoja ginčo šalims ateityje vengti tam tikro elgesio;
 - 37.3. pripažįsta pranešimą nepagrįstu;
 - 37.4. neturint galimybės įvertinti akademinės etikos pažeidimų, pranešimo nagrinėjimą nutraukia;
 - 37.5. atsisako nagrinėti pranešimą, nes jis Komisijai pateiktas ne pagal kompetenciją ir, jeigu yra, pasiūlo kitą asmenį ir (ar) instituciją, į kurį pareiškėjas galėtų kreiptis;
 - 37.6. rekomenduoja Rektoriui pašalinti studentą ar klausytoją iš Universiteto (esant šiukščiam akademinės etikos pažeidimui) arba taikyti kitas Universiteto teisės aktuose numatytas nuobaudas studentams ir klausytojams;
 - 37.7. rekomenduoja Rektoriui pradėti tyrimą dėl galimo darbo pareigų pažeidimo Universiteto teisės aktų nustatyta tvarka;

- 37.8. rekomenduoja Rektoriui panaikinti asmens kvalifikacinį, mokslo laipsnį ar pedagoginį vardą bei juos patvirtinantį diplomą, atestatą, pažymėjimą;
- 37.9. inicijuoja mokslo darbo autorystės atšaukimo procedūrą;
- 37.10. rekomenduoja Rektoriui įpareigoti Universiteto bendruomenės narį atsisakyti dalyvauti tam tikroje veikloje;
- 37.11. rekomenduoja Rektoriui suspenduoti Universiteto bendruomenės nario dalyvavimą tam tikroje veikloje;
- 37.12. rekomenduoja Rektoriui informuoti teisėsaugos institucijas, jeigu nustatoma nusikalstamos veikos požymių.
38. Tuo atveju, jeigu priimamas sprendimas dėl akademinės etikos pažeidimo, sukėlusio visuomeninį atgarsį, Universitetas informuoja visuomenę apie Komisijos sprendimą.
39. Komisijos sprendimai yra teisėti, jei buvo priimti posėdyje, kuriame dalyvavo ne mažiau kaip du trečdaliai Komisijos narių.
40. Komisijos sprendimai priimami paprasta posėdyje dalyvaujančių Komisijos narių balsų dauguma. Balsams pasiskirsčius po lygiai, balsavimo rezultatą lemia Komisijos pirmininko (jam nesant – posėdžio pirmininkas) balsas.
41. Komisijos sprendimų apibendrinimai gali būti skelbiami Universiteto interneto svetainėje.
42. Komisijos sprendimai Universitete yra galutiniai ir neskundžiami.

VI SKYRIUS

TARPINSTITUCINIS PRANEŠIMŲ NAGRINĖJIMAS

43. Esant pranešimui dėl Universiteto bendruomenės narių galimų tarpinstitucinių akademinės etikos pažeidimų (pvz., asmuo paskelbė mokslo darbus nurodydamas daugiau negu vieną institucinę prieskyrą, naudojami kelių institucijų ištekliais vykdomoje bendroje (tarpinstitucinėje) magistrantūroje), Universitete gali būti sudaryta *ad hoc* principu jungtinė akademinės etikos komisija, susidedanti iš Universiteto akademinės etikos komisijos ir kitos institucijos atstovų. Tokios komisijos veikla reglamentuojama jungtinės akademinės etikos komisijos atstovų institucijų sutarimu.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

44. Atskirų Akademinės etikos kodekse nurodytų pažeidimų formų (pvz., seksualinio priekabiavimo, mobingo) atžvilgiu Universiteto teisės aktai gali nustatyti specialius reikalavimus Komisijos veiklos organizavimui arba juos nustatyti nagrinėti kitiems asmenims, padaliniams. Esant prieštaravimui tarp Aprašo ir Universiteto teisės aktų nustatytų reikalavimų, taikomi Universiteto teisės aktų reikalavimai.
45. Komisijos sudėtis, kontaktiniai duomenys, pagrindiniai veiklos organizavimo dokumentai yra skelbiami viešai Universiteto interneto svetainėje lietuvių ir anglų kalbomis.
-

Kazimiero Simonavičiaus universiteto
akademinės etikos komisijos veiklos aprašo
priedas

KONFIDENCIALUMO PASIŽADĖJIMAS IR NEŠALIŠKUMO DEKLARACIJA

20__ m. _____ d. Nr. _____
Vilnius

Būdamas (-a) _____,
(pareigos Akademinės etikos komisijoje)

pasिžadu:

1. užtikrinti konfidencialios informacijos (toliau – Informacijos) apsaugą, kurią sužinau būdamas (-a) Akademinės etikos komisijos (toliau – Komisija) nariu;
2. laikyti visą darbo Komisijoje metu gautą Informaciją konfidencialia, išskyrus atvejus, kai yra pažymima, jog atitinkama Informacija nėra konfidenciali;
3. laikyti gautą Informaciją paslapyje, nesunaikinti, nesugadinti, neprarasti, neatskleisti jos ir nesudaryti sąlygų, kad ji (visa ar dalis) būtų tyčia arba netyčia atskleista kitam asmeniui be raštiško Universiteto ar jo atsakingo atstovo sutikimo (išskyrus atvejus, kai Informaciją būtina pateikti Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka);
4. Universiteto Informaciją naudoti tik tuo tikslu, kuriuo ji buvo atskleista;
5. jokiu būdu ir priemonėmis nekopijuoti ir nedauginti Informacijos ar jos dalies, išskyrus atvejus, kai tai reikalinga Informacijos pateikimo tikslui įgyvendinti;
6. asmens duomenis saugoti ir tvarkyti vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu ir Universiteto teisės aktais;
7. objektyviai, dalykiškai, be išankstinio nusistatymo, vadovaudamasis (-i) visų asmenų lygiateisiškumo, nediskriminavimo, nešališkumo, objektyvumo ir teisingumo principais, atlikti man pavestas pareigas (užduotis);
8. nedelsdamas (-a) raštu pranešti Rektoriui ar jo įgaliotam asmeniui apie aplinkybes, nurodytas Akademinės etikos komisijos veiklos aprašo 23 punkte.

suprantu, kad:

9. patekęs (-usi) į interesų konflikto situaciją, privalau nusišalinti ar galiu būti nušalinamas (-a) nuo atitinkamo pranešimo nagrinėjimo ir (ar) su juo susijusių sprendimų rengimo, svarstymo, priėmimo proceso;
10. Informacija gali būti atskleidžiama raštu, įteikiant daiktus, suteikiant prieigą prie Informacijos (pvz., prie įvairia forma pateikiamų mokslinių rezultatų, duomenų bazių), žodinio ir (ar) vaizdinio pateikimo būdu;
11. Informaciją galima atskleisti kitiems Komisijos nariams, kuriems reikia ją žinoti, ir (ar) bet kokiam kitam subjektui, iš anksto gavus Universiteto sutikimą;
12. Galima atskleisti, paskelbti, paskleisti ir naudoti Informaciją, kuri:
 - 12.1. yra mano nuosavybėje iki konfidencialumo pasižadėjimo ir nešališkumo deklaracijos pasirašymo momento ir kurios atžvilgiu nėra konfidencialumo įsipareigojimų;

- 12.2. yra sukurta savarankiškai;
- 12.3. gauta be konfidencialumo įsipareigojimų;
- 12.4. aiškiai pažymėta, jog nėra konfidenciali;
- 12.5. gavimo metu yra viešai prieinama arba tampa viešai prieinama vėliau, tačiau ne dėl Komisijos nario kaltės Informaciją galima atskleisti tik tiek, kiek to reikalauja Lietuvos Respublikos teisės aktai.

(vardas, pavardė)

(parašas)

(data)